

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

IV. nedelja po sv. treh kraljih.

In bila je velika tihota.
(Mat. 8.)

Izveličar-zdravnik je milosti deleč hodil po rodni si deželi. Reveže, raznoterimi betežnostmi obtežane, so od vseh strani vodili do njega. Ob takem mu ni dalo drugače, da je s čudežem pomogel — če le opazil živo vero trpinčevo do sebe.

Zadnjo nedeljo smo čuli, kako je gobovega rešil te neznansko hude boleznin in na misli nam je moral biti greh, ki smo ga lahko „dušne gobe“ nazivljali. In veseleč se, da je grešnike došel iskat in ozdravit Gospod, vtolažili smo se bili — če smo zašli v greh — tudi mi. Ta tolažba pa nam je bila došla po zakramentu sv. pokore, ker tam smo si bili poiskali in tudi prejeli dušnega zdravila.

In, glejte, prizor iz današnjega sv. evangelija nam slika naš dušni stan po prejetem tem sv. zakramentu: ker tudi v našim očiščenim notranjem je nastala, kakor na galilejskem jezeru kedaj, tem potem velika tihota.

To tihoto, vladajočo v svoji vesti po obtožbi ob zakramentu sv. pokore, premislimo — dragi — v svoje popolno vmirjenje in v svojo izpodbudbo danes to uro.

*

Vgonobila bi reveža-grešnika teža pregréh, a mila roka-rešnica mu je uprav božja desnica sredi življenja ljutih valov. Te blažene roke se oprime in ona ga vodi na-

ravnost tje do božjega srca. In polno usmiljenja je to božje srcé. Grešniku ob izpovednici po mašniku namreč sam Bog govori. — „Ves dolg sem ti odpustil“ (Mat. 18, 32) je ta božja beseda, ki jej sledi božji rešilni ukaz: „Pojdi in ne greši več zana naprej!“ (Ivan 8, 11.).

Po teh na božjem mestu izrečenih besedah pa se je tihota polastila grešnikovega notranjega; podobna današnjeevangeljski tihoti na jezeru v Galileji.

In, dragi, če so ti ob izpovedi izrečene bile gorenje besede: kako srečen ti — grešnik poprej; očiščenec sedaj! Poprej ti je bilo srce kakor sredina razburjenega morja. Kolikrat se je vspel v njem strastni val; zagnal se strahovito visoko ter pustil za seboj pogled nizdoli v grdo režečo globino. Prišel mu je nasproti drug od druge strani; združila sta se v mogočen morsk greben, razdvojila zopet, vrgla se v globino in njun šum in plusk je bil strašan. Kako uboga, kako trpeča stvar, kaj ne, to tako razburkano človeško srce!

Sedaj, pa dragi, sedaj! Kako je sedaj pomirjeno to morje. Kako glatkoravno je površje tvoje opravičene, neobtežane vesti. Kaka sreča prekraljuje tvoje notranje; prav ona je, ki je svet dati ne more — a je tudi vzeti ne more ta svet. — V železne okove vdene sicer lahko svet svojega zemskega vjetnika — za mirno vest pa svet verig iznašel še ni. V enakotežju ostane tvoja vest sredi med nevarnostmi si na desno ter levo: vsaka zemska oblast hromuje pred silo umirjene vesti — celo hudobnih moči skupn

10. 6. 1678 Lj. Zamrjavala pogodba. Opatinja Klaris Lj. da pod Lj. pod nadpaterbo carstvijske lezeči gradit (Gad) skura ali Hidyosack, redaj imenovani Hoffendha in sredi Bobrava s polobim podliscem in podliscem, etc., kar so dobile nuna od Gasparja von Lichtenhainb, Verweser in Felria (in solutum des Gallenbergischer Hanfsehilling) in velike Lamburgen, daselbst ab obah straneh ljubljanske in grad in druga poslopja in novi sodnja iz poznane Karana (Lichtbräuner oder Zistera) in kar so sploh kupila od Lichtbräun Stran 18. kaina po kupni pogodbi D A N I C A z dne 28. 9. 1677, da Letnik II. (LVII.) Franciška von Zergollera v last. Sr. v. L. pa da selaristom troje hiše v Lj. na Trgu, ki je bila prej Burjabosa, velike drebne vati ladje, 40 vallov lepoga beloga oblata na vrhno obledo in zlate pante, 4 fovero napori je ob mirni vesti izgubil svojo krepkost. In od kedaj, dragi, v tvojem notranjem tak mir? Od tedaj, odkar si v sebi vtešil v zakramentu očiščenja uporne valove svojih strasti.

1 fovero
vijemov
kol Lay-
kaut 150
ghl, v de-
krajih da
nigam
15000 ghl
in ona hi-
še je
vredna 8000 ghl. Patp. in pač. pritis. opatinja Marija
Sr. v. Zergollera, Lovr. v. Reutbach in G. škof Josip

Zato prosi razburjenim valovom nebškega zapovednika: naj ti za vselej ohranjen bode tvoj pridobljeni si dušni mir. — Kam pa se hočeš podati proseč za mir svoje vesti, če ne do tega, o kojem danes poroča sv. evangelij skončujoč: „Ljudje pa so se čudili rekoč: Kedo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?“ (Mat. 8.) Amen.

Lukariča, Ivan Josip Angerle, ostrobnik pri blazni (Kobl. bal.)
K. š. duhovni svetnik

Andrej Drobnič,
župnik in dekan.

Spominji na umrlega prijatelja.

(Dalje).

Razun marsikatero vesele ure, koje imel Drobnič v Knežaku, doživel je tu tudi mnogo britkosti, katere so globoko žalile njegovo dobro, občutno srce.

Dvakrat so požari uničili Knežanom domove. Koliko beračenja, koliko prošenj, koliko pisarije je bilo treba, da je dobri župnik omehčal dobrotnike ter naklonil ljudem izdatne pomoči. In takrat, ko so Knežani po svoji nespameti, nahujskani in zapeljani, padli v strašno nesrečo, koliko je trpel ž njimi tudi župnik. To se težko opiše, to ve le on, ki je občeval takrat z župnikom Drobničem. — Šneperški knez Schönburg je sozidal namreč v gozdu „Mašun“ veliko poslopje za stanovanje logarjem in čuvarjem gozda. Kmetje so imeli to zgradbo za nekako nasilno trdnjavo, kjer se bojo kratile njim stare pravice; zato so se s knezom prepirali in tožarili za svoje gozdne pravice. Na tihem so se zarotili, da bojo na pol zgrajeno hišo napadli in podrli. Hujskači so dosegli svoj namen. Delalo se je na tihem; župniku so prikrivali, kaj mislijo storiti. — Nekega popoldne pa se je zbralo na stotine ljudij v gozdu krog zgradbe; prepodili so delalce, ter razrušili do tal zidove. Zmagoslavno so se vrnili domov; reveži niso vedeli, da so si nakopali neizmerno gorje, ter sebe in družine pahnili v neopisno bedo. Knez je telegrafično naznanil na vse kraje, kaj se je zgodilo. Drugi dan je prišla v Knežak stotnija vojakov, ki je bila po hišah razdeljena, da so jo ljudje hranili in vzdržavali z vsim vojake. Pripeljal se je tudi deželne sodnije svetnik, ki je bival v župnišču, ter vodil preiskavo proti upornim kmetom.

Velikrat pa zavlada velika tihota po vodah; a vender spremlja to tihoto neko morilno, težko popisljivo čutenje. Kaj je pa to? Boje se, da bi zopet vtegnil vskipeti vihar, ki bi vgonobil potem podvojnato, potrojnatu silo vse to, kar je nedotaknjena bivalo od poprej.

In glej, česar se je bati bilo po pravici, to se zgodi v resnici pogosto. Ta smrtna tišina v naravi je le potuhnjena oznanovalka bila pogubonosnemu viharju na morju.

Ko bi se tebi, dragi, pripetilo to, bilo bi tvoje najhujše zlo.

Zato se ohrabri in trdno skleni, da nočeš izgubiti svojega zatega posestva: preblazene mirne vesti; skleni, da nočeš zaiti v novič v greh nazaj. Zatri v sebi nevarno ti izkušnjavo. Ta tvoj padež bi bil namreč hujši od prvega.

Čuj, kaj pripoveduje o tem božja beseda: „Nečisti duh“, govori Krist pri sv. Luku, (11.) ko pride iz človeka, hodi po suhih krajih in išče pokoja. A, ker ga ne najde, pravi: Vrnem se v svojo hišo, od koder sem bil izšel. In ko pride, najde jo pometeno in osnaženo. Tedaj gre in vzame še 7 drugih duhov seboj, kateri so hujši od njega — in grejo v njo in prebivajo tam. — In poslednje tistega človeka je hujše od prvega.“

To, dragi, kar v neprostri naravi ali kar riše ta Gospodnja pripoved, to se ob tebi, vzvišenem bitju, ob tebi, Bogu tako podobnožjem bitju, zgoditi ne sme. — Zopetni padec v greh, ta bi pač biti vtegnil tvoj smrtni vdarec.

* * *

24. 11. 1900. 4. : Grobnica Ana kat. Trojnjska in Gubly Klarise

10. 6. 1678 g. Zamrjalna pogodba. Opaticija Klaris g. da pod g. pod v. patero do cerkve laici gradit (Gad) Thurn ali Hitzgasse, kolaj vnanova Hoffenthal in vnan Bobrava s polovico podlicem in podlicem, ali, kar so dobile nuna od Gasparja von Hachtelhaimb, Verweser in Jolina (in vologum des Gallenberg in der Kaufschilling) in velike Lamberg. v desetino ob obeh straneh ljubljane in grad in druga poslopja in zavi vobojah iz razanega kamna (Lichtbrunn oder Zister) in kar so sploh kupila od Lichtfben Stran 18. kaina po kupni pogodbi D A N I C A z dne 28. 9. 1677, da Letnik II. (LVII.) Franciska von Zergollern v last. g. v. L. pa da selaristom troje hišo v g. na Jugu, ki je bila prej Burjabova, velike srebrne vati lavo, 40 vallov lepoga beloga ovčaja na marno obleko in zlate harte, 4 kovore napora je ob mirni vesti izgubil svojo krepkost. In od kedaj, dragi, v tvojem notranjem tak mir? Od tedaj, odkar si v sebi vtešil v zakramentu očiščenja uporne valove svojih strasti.

Le ohraniti si izkusi to svojo najdragocenejo last — duši mir; njega blaga ohranitev naj bo za prihodnost tvoja največa skrb.

Volikrat ne zasluda volika tihota no vo-

1695. 13. 10. g. Klariški zavestan v g. odstopi dolga hitno + Franc. v. Zergollern z dne 13. 10. 1677, v katerim je bil kupil od nuna grad Thurn ali Hitzgasse kolaj vnan. Hoffenthal z Bobravo in Lambergovo desetino za 20 tisoč gld. in dolga ostal 16 tisoč gld. Kranj. v. ali 13.500 n. v., Peter Ant. na Covalliji v. Zahnenfeld, ki je posodil Zergollernu, da je plačal nuna, 16.000 gld. z. v. Dolga je ostala pri nuna je 3.500 gld. Zergollern je na Covalliji zgradil grad Thurn etc (Kobl. bel.)

Zato prosi razburjenim valovom nebeskega zapovednika: naj ti za vselej ohranjen bode tvoj pridobljeni si dušni mir. — Kam pa se hočeš podati proseč za mir svoje vesti, če ne do tega, o kojem danes poroča sv. evangelij skončujoč: „Ljudje pa so se čudili rekoč: Kedo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?“ (Mat. 8.) Amen.

Lubaria, Kary Josip Kuzerla, odbojnik pri blazni (Kobl. bel.)

K. š. duhovni svetnik
Andrej Drobnič,
župnik in dekan.

Spominji na umrlega prijatelja.

(Dalje).

Razun marsikatere vesele ure, koje imel robnič v Knežaku, doživel je tu tudi mnogo itkosti, katere so globoko žalile njegovo dobro, čutno srce.

Dvakrat so požari uničili Knežanom domove. Koliko beračenja, koliko prošenj, koliko isarije je bilo treba, da je dobri župnik omehčal dobrotnike ter naklonil ljudem izdatne pomoči. In takrat, ko so Knežani po svoji nespaneti, nahujskani in zapeljani, padli v strašno nesrečo, koliko je trpel z njimi tudi župnik. To je težko opiše, to ve le on, ki je občeval takrat z župnikom Drobničem. — Šneperški knez Schönburg je sozidal namreč v gozdu „Mašun“ veliko poslopje za stanovanje logarjem in čuvarjem gozda. Kmetje so imeli to zgradbo za nekako nasilno trdnjavo, kjer se bojo kratile njim stare pravice; zato so se s knezom prepirali in tožarili za svoje gozdne pravice. Na tihem so se zarotili, da bojo na pol zgrajeno hišo napadli in podrli. Hujskači so dosegli svoj namen. Delalo se je na tihem; župniku so prikrivali, kaj mislijo storiti. — Nekega popoldne pa se je zbralo na stotine ljudij v gozdu krog zgradbe; prepodili so delalce, ter razrušili do tal zidove. Zmagoslavno so se vrnil domov; reveži niso vedeli, da so si nakopali neizmerno gorje, ter sebe in družine pahnili v neopisno bedo. Knez je telegrafično naznanil na vse kraje, kaj se je zgodilo. Drugi dan je prišla v Knežak stotnija vojakov, ki je bila po hišah razdeljena, da so jo ljudje hranili in vzdržavali z vsim vojake. Pripeljal se je tudi deželne sodnije svetnik, ki je bival v župnišču, ter vodil preiskavo proti upornim kmetom.

prvega.
To, dragi, kar v neprosti naravi ali kar riše ta Gospodnja pripoved, to se ob tebi, vzvišenem bitju, ob tebi, Bogu tako podobnožjem bitju, zgoditi ne sme. — Zopetni padec v greh, ta bi pač biti vtegnil tvoj smrtni vdarec.

* * *

4. 12. 1900, 72 - Grobnica Ana Kati Zvingerle in Gubelj Klavise.

1677 magistrat je povabil študentov, naj uboge opatinji in konventu, naj ne ruzjavijo, metta, izpustijo vraga čaka vneti vneti... Klare z naročilo, naj se vsaj vsaj vsaj vsaj... Stran 19.

Govoril sem s stotnikom, ki je zapovedoval vojakom. Dejal je: Mislil sem, da pridemo med razbojnike, a to ljudstvo je mirno in dobro, opraviti nimamo ničesa, vojakom kmetje strežejo in izvrstno se razumejo ž njimi.

Preiskava je bila skoraj dovršena, premnogo kmetov je bilo obsojeno na večmesečni zapor, in škodo so poravnati morali knezu. Sploh se pa mora priznati, da so bili ubogi, zaslepljeni kmetje milo sojeni, in ne preostro kaznovani. Kako je Drobnič srce bolelo o taki nesreči župljanov! Bolelo ga je srce tudi zato, ker so ga mnogi njegovi neprijatelji sumničiti, ter mu očitali popolnoma hudobno, zakaj da ni preprečil nasilstva in nesreče — svojih župljanov.

Bližnji сосед župniku Drobničju je bil njemu iskreni prijatelj zagorski vikar, Anton Mlakar, mož daleč okrog znan in povsod visoko spoštovan. Rad bi tudi o tem možu povedal, kako velik dobrotnik je bil svojim Zagorcem. Žal, — tudi on ni našel zahvalnosti za zasluge pri svojih župljanih, pa o tem tu molčim, ker ne opisujem Mlakarjevega, temuč le Drobničjevo življenje.

Vsak dan, ko je imel čas, zahajal je Drobnič v Zagorje, ter se prijateljsko razgovarjal s starejšim, modrim in v vseh rečeh zvedenim možem. Tožil mu je svoje nadloge in skerbi, ter si ob njem iskal sveta in pomoči. Vsak mesec se je pripeljal župnik Drobnič v Bistrico do pisca tih vrstic. Zelo sem bil v njegovi družbi vesel, hitro mi je bežal čas, ko mi je vedel toliko povedati, in milo sem zrl za njim, ko ga je odpeljal „Sirec“ nazaj proti Pivki.

V veliki župniji, ki šteje nad 3000 duš, je bil večidel brez pomočnika, vse delo je slonelo na njegovih ramah. Več let je imel pravico binirati, t. j. ob nedeljah in praznikih dvakrat opravljati daritev sv. maše.

Pogostoma me je vabil, da sem mu prihajal pomagat. Pridrževal me je potem po nekaj dnij v Knežaku, kjer mi je bilo bivanje pri tako dobrem prijatelju vedno prijetno in kratkočasno. O prostih urah sva obiskovala prej omenjenega vrlega župnika zagorskega. Pregledavala sva na hribu med Knežakom in Zagorjem razvaline znamenite srednjeveške trdnjave Šiltabor ali „Čil Tabor“, kateri je bil o napadih Turkov in Benečanov za zbirališče in orambo Pivčanom in Brkinom. Naj mimogrede omenim, da je bilo na tem strmem hribu pred kakimi 150. leti bivališče

zagorskemu vikarju, in cerkev sv. Martina je bila vikarijatska cerkev. V tej cerkvi je v rakvi pokopan Pičanski škof Andrej Danijel baron Raunach, ki je v Pičanu (Pedeni) škofoval od l. 1687—1693. Ubogi Zagorci, ki so morali do božje službe hoditi na tako strmo goro, in do leta 1856 tudi svoje ranjke nositi sem do večnega počitka! Gora, na kateri stoji vasica in podrtina „Čil-Tabor“, je razvodje med adrijanskim in črnim morjem.

I. Bilc.

(Dalje prihodnjič).

29/4 1686 na Gubelj: vniči: Mg. Jacobus Tereis, f. de Paul. Brechtla... Mg. Mathias Thuk, Mon. Kab. Bapellanus

Zatrte nekdanje cerkve in kapele ljubljanske.

9. Cerkev sv. Mihaela velikega angela. 3. 9. 1714 s Adam Storr...

Izmed poznejših opatic omenjam grofico Marijo Julijano Lambergovo, ki je, kakor njena prednica, praznovala dne 7. roznika 1716 v cerkvi sv. Mihaela petdesetletnico, odkar je bila preoblečena. Poslednja opatica je bila Josipina pl. Prešernova. V samostanu je živela po dvajset do trideset redovnic. Izmed njih je umrla v sluhu svetosti dne 17. prosinca 1714 Angelika Neuser v 71. letu starosti.

Klarisam je bil začetek njihove naselitve zelo ugoden; a tudi pozneje so gospodarsko napredovale. Leta 1698. so razširile vrt in ga večino oklenile z zidom. Z loškimi nunami vred so podedovale na Bregu hišo, ki je bila nekoč Varnusova. Prodale so jo 17. roznika 1728 Mihaelu Angelu Zoisu za 2512 gld.

V duhovnem oziru je naraščal ugled ljubljanskih klaris, odkar se je jelo častiti presv. Srce Jezusovo v njihovi cerkvi. Znano je, kako se je leta 1673. prikazal Zveličar bl. Margareti Alakoški in ji naročil, da naj razširja češčenje njegovega božjega Srca. Njegovo naročilo je našlo radosten odmev zlasti po samostanih. Na stotine redovnikov in redovnic se je jelo zbirati krog oltarjev posvečenih presv. Srcu Jezusovemu. V Ljubljani so bile menda prve častilke božjega Srca redovnice sv. Klare. Leta 1702. so prizidale k cerkvi sv. Mihaela lepo kapelico presv. Srca Jezusovega. V tej kapelici je stolovala bratovščina ranjenega Srca Jezusovega. Z oltarja je sijala krasna podoba predstavlajoča Srce, ki je ljubilo vesoljni

Ona 11/ 1720 je povabila opatinjo in konvent... O prebivalcih in vrtovih, ki so bili najprej... (Post. Vol. 52. pag. 96. 97)

Dne 27. 1741 je škof banonijski obišel cerkev sv. Mihaela in samostan (Prod. Off. Ep. Lub. 58, 504)
Dne 1871, 1762 je bil kapelan klarišev Jos. Jakobič, škof dolbečar za vitarija Logatec (Prod. 62, 128)
Dne 1761, 1762 je postal 30. 1713 klarišev, prvič škof Adam Pöschl (Prod. 47, 304)
Dne 1761, 1762 je postal klarišev za klariševsko kap. Peter Kolner (Prod. 23, 17)
Dne 1716 je postal klarišev na Gub. sv. Marii: sv. Marcus Kapiz, klarišev, upovednik in Pratoje Svobnjig, klarišev kap. (Prod. 48, 298)
Dne 1719 klarišev, klariševsko kapelan - postavljen na območje za Čelo (Prod. 51, 7/1719)

DANICA

Letnik II. (XVII.)

Dne 20. 1766 človeški rod z neskončno ljubeznijo. Izdelal jo je domači slikar Francišek Remb. Prvo slovesnost na čast presv. Srcu Jezusovemu je praznovala omenjena bratovščina v petek po osmini praznika presv. Rešnjega Telesa dne 23. rožnika 1702. Jezupripraviti o. Filip Hoffstetter je proslavljal tedaj s klariške prižnice ranjeno Srce Zveličarjevo. Tudi poznejša leta so skrbele klarise za to, da se je vselej god presv. Srca Jezusovega kar najslavesneje častil v njihovi kapelici. Tisti dan sta bili vsakikrat po dve propovedi: ob sedmih zjutraj šlovenska, ob devetih dopoldne nemška.

Izmed izvenrednih slovesnostih, ki so pritelevabljale po večje število vernikov v klariško cerkev, naj omenim slavnost posvetničenja sv. Katarine Bolonjske, ki jo je proglasil za svetnico papež Klement XI. Vršila se je prav tistega leta, kakor pri oo. kapucinih slavnost Feliksa Katalinčana. Pričela se je dne 13. listopada 1712 in sijajno trajala ves teden. Vsak dan sta bili po dve propovedi, dopoldne slovesna sv. maša, zvečer pete litanije. Ne le znotraj, tudi zunaj je bila cerkev sv. Mihaela o tej priliki divno okrašena z znaki in napisi cikajočimi na življenje in čudeže sv. Katarine. Na cerkvenem pročelju je viseja slika ob sliki, vsaka okrožena s svetilkami, ki so zažarele o večernem mraku in razsvetljevale cerkev in okolico, polno čudečih se gledalcev. Vhod je zaljšal mogočen slavolok.

Za lepoto hiše božje vnete klarise so oskrbovale tudi druge cerkve z lepoticjem. Na sv. Josipa dan leta 1757. se je ponašal veliki oltar bližnje diskalceatske cerkve s šestimi novimi piramidami; hranečimi v osredju ostanke svetnikov in svetnic božjih. Te okusno ozaljšane piramide so nakitile in omenjenemu oltarju poklonile klarise: opatica, s. Josipina in s. Antonija.

Navadno službo božjo sta izvrševala v cerkvi sv. Mihaela klariški izpovednik in ondodni kapelan. Izmed izpovednikov so se nam ohranila tale imena: TAJACIJ STRZINAR (Sterschiner, Störschinär) ki je prišel h klarisam z Brezovice; poprej je kapelanoval pri sv. Petru v Ljubljani; pozneje je bil zaškofovega vikarja v Gorenjem gradu na Štajarskem; on je bil vnet častilec sv. Franciška Ksaverijana, kateremu na nastan je ustanovil leta 1729. v Gorenjem gradu bratovščino in spisal na njegovo proslavo knjižico v latinskem in slovenskem jeziku; izdal je tudi dve slovenski pesemski zbirki nabožne vsebine: ena je za vikarija v kvartirah svetih Marije Gore (1728) 23. 1720 Franciška Pogatschitz, Capellanus Sanctim. S. Clarae (Prod. 52, 192) 10. 1690 sta bila vikarija na Gub. sv. Marii: sv. Andrej Paternus, St. Thad. Basilaurens formator, noviciarius Lub. Confessorius 24. 1698 Panochek Joannes Joquin. Sancti monialis Labacensis Capellanus (Prod. 36, 91) 18. 3. 1735 + Josif Buzjak, Confessorius, Lub.

Cigolle (misanov 1735-Prod. 57, 355) bine; magister Simon Cigole (Zigolle l. 1740. do 1743, Ivan Jerič (Jeriz) leta 1761.; Peter Babnik leta 1770. in 1771; Josip Mikulčič (Mikulzh) leta 1773. Pri ljubljanskih klarisah so opravljali kapelansko službo, kolikor mi je znano, tile mašniki: Josip Mullič l. 1757. Ignacij Karner (Carner) leta 1762.; Luka Zeller leta 1766. in 1767.; Simon Benig leta 1770.—1772. in Kaspar Mikulčič (Mikulzh) leta 1773. Izvanredni izpovedniki klarisam so bili oo. jezuiti.

O posebnih cerkvenih slovesnostih n. pr. o godu presv. Srca Jezusovega, na sv. Klare dan 12. velikega srpana, o Mihaelovem so prihajali v klariško cerkev — k „starim nunam“, kakor so rekali Ljubljanci klarisam, odkar so se bile leta 1702. naselile v njihovem mestu nove nune uršulinke — tuji duhovniki, redovni in svetniki da so pred oltarjem in na propovednici proslavljali dotičnega ugodnika božjega.

Klarise so se bavile izprva s poučevanjem dece. Osnovale so takoj po svojem prihodu prvo dekliško šolo v Ljubljani. Naval deklic vanjo je bil tolik, da so nune bile primorane poprositi magistrat, da naj kaj ukrene proti temu pritisku. Poučevanje ženske mladine so pozneje prevzele uršulinke. Klarise so najbrže opustile šolo; zato jih je zadel razpustni odlok deželnega glavarstva dne 29. prosinca 1782. Ž njimi vred je zatrla istega usodnega dne cesarja Josipa II. vlada klariška samostana v Škofji Loki in v Mekinjah in kartuzijski samostan v Bistri. Ljubljanskim klarisam je naznanil razpust komisar Raigersfeld. Redovnice so sprejele naznanilo ponižno, a krepkodušno. Bilo jih je dvainvajset, večinoma plemenitih, štirje otroci, ki so jih imele na hrani, in petnajst poslov. Konec velikega travna so ostavile nune samostan. Nekaj jih je šlo nazaj v svet. Mnogo klaris pa je izrazilo željo, da bi rade prestopile v uršulinski samostan. Škof Karol Herberstein je pritrđil in tudi uršulinke se niso branile prošnjank; toda dunajska vlada je delala zapreke zahtevaje, da naj se sprejmo v uršulinski samostan samo tiste klarise, ki se po izprva dovršenem novicijatu in slovesnih obljubah popolnoma pouršulinijo. To sta storili dve nekdanji klarisi: Salezija baronica Rossauer in Cecilija Žnidaršič. Dobivali sta potem iz verskega zaklada po 200 gld. na leto. Leta 1790. je živelo še enoinvajset nek-
Georgius Walochar, vikar, l. 1691, kapelan pri nunciu v Ly. (Prod. 30, 448)
Georgius Prodanic, nuncijski izpovednik, 20. 1761 postal vikar v Piltski (Prod. 62, 2) - iz Ljubljane, m. d. 2. 1790.
Capellanus (Prod. 35, 5) 18. 3. 1735 + Josif Buzjak, Confessorius, Lub.

19/5/1694 je postalo škofjohovo samostanu sv. Klara vsi žil. deloval, ki naveda opatiji, naj deluje na to, da se povečajo zbiranje obilnejša naša G. Gospe in sv. Mihaela, karav. bo polnoba, in vsi bi bili naj se osvoje deladve; naveda naj se bol veliki, s katerimi krajevno matriko Hagivostje; opatiji naj zahteva od idrijskega škofa, ki je last samostana, ni se nahaja na Jambehu (Zi Gallunburg). Koro. podloga vna vabite potje, zate naj se povzame opatija, kabin. slavnostnem, da se prepusti samostanu; v bližini naj se postavi kamenit stolp nametno lastnega (Kisil. 30, 483)
 4. posth. 1691 je bila zopet izidena samostana: ker je načelno vabiti nalo hudo se ponavljajoči potras povzela ga je opatja (ib. 632)

Letnik II. (LVII) D A N I C A Stran 21.

25/1694 je postalo škofjohovo samostanu sv. Klara vsi žil. deloval, ki naveda opatiji, naj deluje na to, da se povečajo zbiranje obilnejša naša G. Gospe in sv. Mihaela, karav. bo polnoba, in vsi bi bili naj se osvoje deladve; naveda naj se bol veliki, s katerimi krajevno matriko Hagivostje; opatiji naj zahteva od idrijskega škofa, ki je last samostana, ni se nahaja na Jambehu (Zi Gallunburg). Koro. podloga vna vabite potje, zate naj se povzame opatija, kabin. slavnostnem, da se prepusti samostanu; v bližini naj se postavi kamenit stolp nametno lastnega (Kisil. 30, 483)
 4. posth. 1691 je bila zopet izidena samostana: ker je načelno vabiti nalo hudo se ponavljajoči potras povzela ga je opatja (ib. 632)

cerkvena ladija z jugozapadne strani. Imenovala je svetišče navaja Valvasor pod zaglavjem: Cerkev sv. Mihaela ali naše ljube Gospe.

17/1694 je postalo škofjohovo samostanu sv. Klara vsi žil. deloval, ki naveda opatiji, naj deluje na to, da se povečajo zbiranje obilnejša naša G. Gospe in sv. Mihaela, karav. bo polnoba, in vsi bi bili naj se osvoje deladve; naveda naj se bol veliki, s katerimi krajevno matriko Hagivostje; opatiji naj zahteva od idrijskega škofa, ki je last samostana, ni se nahaja na Jambehu (Zi Gallunburg). Koro. podloga vna vabite potje, zate naj se povzame opatija, kabin. slavnostnem, da se prepusti samostanu; v bližini naj se postavi kamenit stolp nametno lastnega (Kisil. 30, 483)
 4. posth. 1691 je bila zopet izidena samostana: ker je načelno vabiti nalo hudo se ponavljajoči potras povzela ga je opatja (ib. 632)

17/1694 je postalo škofjohovo samostanu sv. Klara vsi žil. deloval, ki naveda opatiji, naj deluje na to, da se povečajo zbiranje obilnejša naša G. Gospe in sv. Mihaela, karav. bo polnoba, in vsi bi bili naj se osvoje deladve; naveda naj se bol veliki, s katerimi krajevno matriko Hagivostje; opatiji naj zahteva od idrijskega škofa, ki je last samostana, ni se nahaja na Jambehu (Zi Gallunburg). Koro. podloga vna vabite potje, zate naj se povzame opatija, kabin. slavnostnem, da se prepusti samostanu; v bližini naj se postavi kamenit stolp nametno lastnega (Kisil. 30, 483)
 4. posth. 1691 je bila zopet izidena samostana: ker je načelno vabiti nalo hudo se ponavljajoči potras povzela ga je opatja (ib. 632)

Lužički Srb — škof. Najmanjši slovanski

narodič so Lužički Srbi živeči na Saksonskem in na Pruskem. Komaj toliko jih je kolikor naših koroških Slovencev in še ti so versko razcepljeni — nekaj jih je katoličanov, nekaj protestantov. Katoliški lužički Srbi so dobili nedavno svojega rojaka za škofa. To je srbski pisatelj prelat Jurij Luščanski. Dosedanjemu bolehnemu škofu vse Saksonske drju. Ludoviku Wahlu so ga dali za koadjutorja. Luščanski se je rodil dne 8. listopada 1839 v Wotrovu in je dovršil nauke v Pragi. Za mašnika posvečen je kapelanoval na treh krajih v svoji lužički domovini. Pozneje je nekaj časa načeloval praškemu lužičkemu semenišču. L. 1894 je postal kanonik v Budišinu. S pokojnim Hornikom je krasno prevlel na srbski jezik „Novi zakon“, ki ga je izdalo srbsko društvo sv. Cirila in Metoda. Imenovanja Luščanskega za škofa se raduje vsa srbska Lužica.

V cerkvi sv. Mihaela se je opravljalo na leto po 583 ustanovljenih sv. maš, ki so se porazdelile potem drugam.

Samostan z vrtom vred je ponudila vlada v dar Elizabetinkam, ki so pa odklonile ponudbo. Ljubljana se jim je morda zamerila l. 1715., ko so se hotele naseliti v njej, a se je razbila njihova namera ob protivščini tedanjih ljubljanskih redov.

Vlada je ukazala nato, da naj se podre zvonik, dvigajoč se ob severni strani cerkvenega pročelja. Cerkev sv. Mihaela, ki je stala ob sedANJI cesarja Frančiška Josipa cesti, kapelico presv. Sreča Jezusovega in samostan razprostrajoč se ob Dunajski cesti nasproti sedanjemu „hotelu pri slonu“ je izročila posvetni rabi. Od l. 1784.

Dne 19/1783 opolda je prišel kabin 12 let vna dala v škofjohovo samostanu sv. Klara vsi žil. deloval, ki naveda opatiji, naj deluje na to, da se povečajo zbiranje obilnejša naša G. Gospe in sv. Mihaela, karav. bo polnoba, in vsi bi bili naj se osvoje deladve; naveda naj se bol veliki, s katerimi krajevno matriko Hagivostje; opatiji naj zahteva od idrijskega škofa, ki je last samostana, ni se nahaja na Jambehu (Zi Gallunburg). Koro. podloga vna vabite potje, zate naj se povzame opatija, kabin. slavnostnem, da se prepusti samostanu; v bližini naj se postavi kamenit stolp nametno lastnega (Kisil. 30, 483)
 4. posth. 1691 je bila zopet izidena samostana: ker je načelno vabiti nalo hudo se ponavljajoči potras povzela ga je opatja (ib. 632)

Do popotresne dobe sta bila nameščeni ondudaj: vojaško oskrbovališče — prosto ljudstvo je rekalo „na prefontu“ — in vojaška bolnica. V ta namen so temeljito prezidali stara cerkvena in samostanska poslopja. Nad vhod v nekdanji samostan so deli napis: „Dem Geiste und der Stärke des Kriegers gewidmet von Josef II., Röm. Deutsch. Kaiser im J. 1786.“ Pomni je, da je spadal k nekdanjemu samostanu tudi en del sedanje Fröhlicheve hiše na Dunajski cesti št. 7, kjer stoji nad vratni letnica: 1796; najbrže sta ondudaj stanovala klariški izpovednik in kapelan. Leta 1895. je potres tako poškodoval vojaško oskrbovališče in bolnico, da so morali podreti gorenje nadstropje in bolnico premestiti drugam.

Pod Zalogom se izlivata v Savo od desne strani Ljubljana, od leve pa kameniška Bistrica. Razgled na levo proti Kameniku in njegovo gorsko ozadje je še odprt; nasproti pa smo k desni proti Zalogu koj dospeli do podnožja gorovja, ki se dviguje vedno višje, ter se raztega doli proti Litiji. Nekako paralelno z dolino, po kateri se vozimo, je onkraj teh višin takozvana Besnica s cesto proti Litiji. Še naprej čez hribe tja k desni je pa glavna dolenska dolina s staro državno cesto in novo železnico preko Šmarije, Grosuplja, Višnje gore, Zatičine, Trebnja in Novega mesta. Umeva se, da človek, ki deželo pozna že od poprej, vse to gleda in razmišlja le v duhu. Na najvišjih vrhovih, ob katerih podnožju se vozimo, z župne vasi: Janče, Prežganje, in

P o d o b o nekdanje klariške cerkve nam je ohranil Valvasor na sliki ljubljanskega mesta. Vidi se na njej četveroogelna apsida in

*) Dne 12/1895 je bilo podloga do prihodnje... Dne 23/1743 je postala opatija in klariški samostan nad. škofski ukaz: Jasni sv. Andreja dravinske ni ker se se ob grizanju obrniti škofski samostanabi dohotiti tako, da jih postanejo prosti, ni se načela glavni, ker povani popolni raspast samostana, ki povzročajo starosti klavca, prača, kolonov, stambene, postel, strel in drugimi stvarmi samostanabi in drugimi opatjem... (Prot. 65, 36, 37 in id. red.)

naprej doli nekoliko že v dolini Štanga. Na Janče vsaj enkrat priti me je mikalo že mnogokrat, kajti od tam je baje razgled, kakor enakih ima le redko kateri kraj naše kranjske dežele. Bom li dosegel kedaj ta namen: Bog vé. Na Jančem je župnikoval krog l. 1839 Luka Dolinar, mož zaslugpoln, kar mu pa, žal, sedanji svet prizna le redko. Kakor pesnika in skladatelja ob enem ga je rajski razgled z Jančega navdušil tako, da je vsakemu župnijskemu priprošnjiku naše obširne ljubljanske škofije — njih nad 70 — zapel in zložil lastno pesem v čast. Pač se sme vprašati: ali se zamore še katera izmed škofij obširne naše Avstrije, večjih ali manjših, ponašati s čim enakim? Človek res ne ve, ali bi ob tem občudoval zlato originalno misel čast. skladatelja, ali pa njegov veliki trud ob izpeljavi te izborne misli. Dostavim naj še to, da je ta pesnik in skladatelj v vezani besedi popisal v 18 odstavkih vvida te pesemske knjige naslovljene: „Pesme od farnih pomočnikov ali patronov v ljubljanski škofiji, Ljubljana, 1839“ — prekrasen razgled raz „Janškega temena“ ter v zadnjem odstavku izrekel to-le si željo:

„Poprašam za svoje plačilo,
Preljubi, vas prosim lepo,
Sprosite mi večno vračilo,
Sprosite mi sveto nebo!“

Upajmo, da take blage gospode in neumorne delalce v vinogradu Gospodovem vse-mogočni Bog že zdavnej plačuje z rajsko nagrado večne slave.

Bližnja postaja bile so nam Laze. Odslej se nam dolina zoži. Postajska zgradba je v podnožju Jančega. Od Jančega naprej je Prežganje — Štangarskega gorovja, odkjer se — memgrede povedano — ob sadjereji vgodnih letih od sile veliko sadja v jeseni izvozi v Ljubljano na prodaj. Onkraj Save pa se odtod naprej k levi tudi pričnejo gorski vrhovi, ki nam paralelno s Savo omejujejo moravško dolino. Za njo naprej proti severu je v zelo enaki legi tako zvani „Črni graben“, skozi katerega pelje stara državna dunajska cesta. In še naprej za njo je Tuhinjska dolina, po kateri vodi okrajna cesta iz Kamenika proti Štajerskemu. Se ve, da vse to vidi od železnice le duševno oko. —

Nadaljna postaja so nam bile Kresnice. Župna cerkev enakega imena je blizo nad postajo

k desni roki v prijetni legi. Od l. 1738 je to lastna duhovnija. — Na daljnji vožnji se kmalu približam griču, vrh katerega prijazno stoji gradič Poganik, mi pa smo zavozili pod njim v podzemeljski prerov. Imenovani gradič se dviguje na nekakem savskem polotoku, ker Sava nareja tu precejšni ovinek. Valvazor piše, da so ta gradič pozidali plem. gospodje Wernegkh-i namesto starega, ki je stal nedaleč odtod onkraj Save. Od l. 1552.—1587. so se naglo menjali njegovi lastniki; o Valvazorjevem času ga je imel v lasti neki E. Miroslav Grafenweger. Sedanji lastnik mu je domačin. Pomilovati pa je v mnogih drugih slučajih, da v novejših časih postajajo po večjem lastniki kranjskih graščin ptujci, ki imajo malo, ali pa čisto nič čutila za naš rod. — Unkraj prerova smo zavozili zdajci čez penečo se Savo, ki je na tem mestu že precej velika reka. Vedno bolj smo se bližali Litiji. V neposredni bližavi postaje se razširjajo obširne zgradbe mehanične predilnice ali predilne tovarne. Predilnica tu, — predilnica v Ljubljani, — predilnica v Trziču, — srce! česa si želiš še več? Za čas mojih otročjih let so zlasti v goratih krajih selške in poljanske doline ženske in vmes tudi možaki predli domače, in mnogo tudi iz sosednje koroške dežele pripeljanega prediva, tkali iz njega usnju enako trdno platno, vozili je na prodaj v Trst in na Reko, odkjer se je spečavalo žez morje v bližnji in dalnji svet, ter donášalo našim krajem lepim dohodkov. Novodobne predilnice so izpodrinile ta obrt, preplavljajo dežele malodane s pajčolanastno robo, odtegujejo pa ob enem tudi poljedelstvu krepkih delalskih moči. Svet sicer dandanes rad hlastá: „Mi napredujemo“; — a bi lože govoril: „Naš napredek je velikrat nazadek!“

(Dalje pride).

Nadučitelj Jos. Levičnik.

Iz književnosti.

Sv. Pavel, apostol sveta in učitelj narodov.

(Dalje.)

Na to je poglavje „Sv. Pavel, apostol za vse kraje“. Tudi v Atene prihaja, v metropolo helenske omike; kjer je deloval veliki socialni

reformer Solon; kjer so izumevali bojne naklepe vojskovodje Miltijad, Aristid, Temistoklej; kjer sta pesnikovala Eshil in Sofoklej in je učil svetovni modroslovec Sokrat ter njegov še večji učenec Platon in kjer sta vresničevala Fidijs in Praksitel svoje vzore v umetniških delih. Ko je videl ta sedež človeške omike bolj, nego vsa druga mesta, poln malikov in videl celo altar „Nepoznanemu Bogu“ hitel je na areopag ali Martov grič. Tu je stal še govorniški oder, s katerega je grmel Demostenov jezik zoper svoje in svoje domovine sovražnike. Tu sem pred najizobraženeje in po resnici najhrepenečnejše poslušateljstvo teh dob se je vstopil Pavel, ta za Kristom največji učenik. V slovesnem govoru — v kojem sta dostojnost in priljudnost prečudno združeni z globokimi verskimi čuvstvi — je označjal temeljne dogme katoliške cerkve, n. pr. resnico o enem, edinem Bogu, o vstvarjenju, o izvirnem grehu, odrešenju, vstajenju in sodbi — odsev je bil ta govor vse zgodovine razodetja in prevelikih božjih dobrot od dobe v raja pa tja noter do dneva poslednje sodbe. Ta atenski govor bode človeškemu rodu nepozaben, kakor se ne pozabijo Atene in Rim. Kakor blisk in grom je bil v temni noči paganstva. — A kakor v Rimu in v Korintu, v Atenah in v Efezu, v Jeruzalemu in v Antiohiji, v Damasku in v Tiru in Sidonu, enako nahajamo divnega Pavla tudi na ulicah Mileta, Soluna, Filipov, kjer je izpreobrnil Lidijo, iz mesta Tiatirskega, imenovano prvo kristijanko v Evropi, na cestah je do — Cezareje, Ptelemajide, Tarza, rojstnega si mesta in Nikopola; tudi na otokih biva, koprnečih iz sredozemskega morja. Na Cipru je in na Rodu in na Kosu, rojstnem kraju najslavnejšega zdravnika starega sveta Hipokrata, na Kreti, na Meliti in na Siciliji. Došel je do Ilirije. Od tod hiti do Herkulovih stebrov, v Hesperijo ali Hispanijo — morda celo v Galijo in Britanijo. Jasno vidimo iz zaznamka teh krajev, da bi bilo apostolu sveta poprej izmanjkalo zemlje, nego gorečnosti v oznanovanju Kristovega evangelija. Da podčrtaš na zemljovidu pota našega apostola, kako je hiteval od Jeruzalema do Ilirije in od Galacije in Arabije, tja noter do Italije, Hispanije, Galije in Britanije — zmede ti pregled: tako se vlečejo te potovanjske črte simo tamo, tamo simo.

Na vrsti je poglavje „Sv. Pavel in pagan Seneka“. Meseca januarija l. 60. p. Kr. je Pavel

dospel prvokrat v Rim po apijski cesti, via Appia. Do najljubših si Filipljanov (4, 22.) piše od tod: „Pozdravljajo vas vsi verniki, posebno pa tisti, ki so cesarjeve hiše.“ Te vrste spričujo neoporečno, da je bil Pavel dobro znan na Neronovem dvoru. Brezdvombeno merijo te besede tudi na modroslovca Seneka, Neronovega učitelja in njegovega velikega državnika, ki ga je pa l. 65. ta cesarski učenec silovito bil umoril. Prvi moralist med Lantinci-pagani sloveči modroslovci iz Koridue, Seneka, naj bi bil preziral Pavla, najslavnejšega filozofa iz nebeške Kristove šole? Ako Seneka sam ni prišel do njega, poiskal ga je Pavel, in ako Pavel ni prišel, poiskal ga je Seneka. Zato „Seneka piše,“ po Tertulijanovi sodbi, „sem pa tje kakor kristijan“ in krščanski Ciceron Laktancij se čudi čisti morali modrega Seneke. Iz teh vzrokov ni težko umeti, pokaj da so v 4. stoletju splošno trdili, da je Seneko izpreobrnil Pavel.

Sledi poglavje „Sv. Pavel, apostol za vse stanovce.“ V Cezariji je stal Pavel pred prokonzulom Feliksom in Porcijem Festom, pred kraljem Agripom in njegovo sestro Bereniko: spoštovaje so ga poslušali. In prav po izgledu svojega božjega mojstra — kakor pripoveduje nežno omikani evangelist Luka: da je poprosil Petra, naj malo zapelje ladijo od obrežja — prav po tem vzvišenem izgledu združuje Pavel z globoko apostolsko resnobo neko čarobno vpljudnost, omikanost in gibčnost, kakor mora last biti vsakemu res velikemu duhu. Torej Pavlu še posebno, ko nastopa v taki družbi in deluje med pagani in za vse stanovce. Vera ne prenaša surovih izrodov. Sam nam o tem pripoveduje, ko piše v 1. listu do Korinčanov (9, 10.): „In postal sem Judom kakor Jud . . . tistim, ki so bili brez postave, kakor da bi bil brez postave . . . Postal sem slabim slab . . . Vsem sem postal vse.“ A tudi časa mu v apostolskem delovanju ni bilo škoda in ne osebnega miru. Govoril je do polnoči (Dej. ap. 20, 7.) in pridigal do ranega jutra (Dej. ap. 20, 11.). Bil je tako vnet, da bi bil raje živel še dalje in delal za blagostanje ljudstev, nego da je umrl in se združil s Kristom (Filip. 1, 21.).

Kakor sam ni izgubljal niti trohice časa, tako resno svari Solunčane in Kološane: naj niso delapustni, ne brezskrbni — „redimite tempus — kupujte si čas,“ varujte, rabite čas. V času je

vaša večnost. Preostalo si dobo pa je pisal pisma, pošiljajoč je v dalnje kraje: v Macedonijo, Frigijo, Palestino in v prokonzularsko Azijo. V lični rimski cerkvi „Maria in via lata“ nahajaš še danes jetnišnico Pavla apostola in njegovega iskrenega prijatelja sv. Luke. Tu v temni ječi je bivala svitla luč — slavni Taržan, priklenjen celo na vojaka, kakor na svojo živo ječo. A vkljub temni ječi, vkljub ječniku-vojaku in navzlic težkim verigam pa ni bila vklenjena božja beseda. Prav tukaj so bili pod vdihom in vodstvom sv. Duha pisani oni listi, ki jim pravi sv. Ambrozij sladko mleko, s katerim se je hranila in živila cerkev v zibeli. Prav listi od tod so postali nevsahljivi vir božjemu spoznanju. Res je, da cesarska povelja od nekedaj učinjajo pokorščino med ljudstvi in narodi. A kateremu cesarju ali kralju se je skazovala, se skazuje in se bo skazovala tolika pokorščina, kolika se je in se bo skazovala temu jetniku, ki je tu za mokrotnim zidovjem pisal ukaze in razglašal zakone, kakoršnih si nikoli se ni upal nobeden cesar in katerih ne odstrani nobena človeška sila tja noter do konca dni in še dalje naprej. Mozes — ta je Izraelcem; Pavel pa paganom in vsem nam, pokoljenjenikom iz paganov — za vselej učitelj in zakonodajec.

Nato je „Sv. Pavel, učitelj srečnega in zadovoljnega družnega življenja.“ Naš apostol se je pečal z družnim vprašanjem že pred 18. sto leti in je iskal njegove rešitve v Jezusovem nauku. Pripovedoval je: „Ubožec bodete vedno imeli, da jim morete storiti dobro.“ (Mark. 14, 7.) Kako malo se je sramovati uboštva, učil je sam Krist svojim življenjem. Hotel je, da mu je revna devica (Luk. 2.) mati; dal se je imenovati tesarjevega sinu (Mat. 13.). V dejanju je pokazal s tem, da nikakor ne ponižuje uboštvo in delo. A dela naj pa tudi ta, kedor ima vsega preveč. Danizguba je sicer in lenobni nepravilnik je v družbi ljudi. „Kedor ne dela, naj ne je.“ (I. Tesal. 4.) To je krepka beseda. Uničevalna bi bila onim, ki bi praznovali in se gostovali, ko se upirajo in tru-

dijo kakor živinčeta drugi. V smislu sv. vere smo delalci vsi. Žulji, ki se ti narede ob delu, so dragoceni prstani na tvoji roki. Učencu Timoteju (I. Tim. 5, 11. 13.) ostro obsoja ženske, ki ne ljubijo dela na svojih domovih pisoč: „Vdov ne sprejemaj, ki so lene in vajene hoditi po hišah, in niso le lene, nego tudi jezične in radovedne ter govore, česar se ne spodobi.“ Ob tem, ko je najmodrejši rimskih modrijanov, Ciceron, govoril: „Vsi rokodelci se nahajajo ob grdobnem opraviilu“ in se je učeni Grk Aristotel zapozabil celo tako daleč, da je trdil: „O čednosti se ne more govoriti ob množici, ki se peča s telesnim delom“ — ob tem pa vidimo najljubezniveje svetnike kakor sv. Benedikta, sv. Frančiška Ksaverijana in sv. Vincencija Pavlana, kako so se v svoj telesni in dušni prid in v prid izročenihi si vkvarjali z delom. Posnemali so Krista samega, posnemali so Pavla.

(Dalje pride).

Z r n j e.

Zvestobo novorojenemu kralju Jezusu!
Neki burgundski kralj — tako se pripoveduje — je zbolel na smrt. Na smrtni postelji skliče do sebe vse velikaše svoje države in zahteva od njih, naj prisežejo zvestobo njegovemu sinu — kraljeviču, ki je bil tedaj še le leto star. Velikaši so to radi storili. Donesli so zibeljko, v kateri je spal kraljevič. Priseglo se mu je. Ko pa kralj umre, koj na to porabijo sovražniki to priliko brezvlade ter napadejo deželo z veliko vojsko. Ker Burgundi niso imeli pravega vladarja, jel jim je vpadati pogum. Že so se začele čete umikati pred sovražnim nasiljem. V tej sili pa da vrhovni poveljnik prinesiti zibeljko s kraljevičem ter jo obesi visoko na neko drevo in pokaže vojski. Ko vgle-dajo vojaki zibeljko, spomnijo se prisege, dane kralju na smrtni postelji, zaženejo se z vso silo nad sovražnika in ga srečno premagajo. — Mi pa smo prisegli zvestobo kraljeviču v jaslicah: Ježčeku. Ko nas med letom navale sovražniki naše duše in nam vpade pogum, ozrmo se takrat v duhu v betlehemeski hlevček na jaslice. To je zibelka kralja vseh kraljev. To naša zastava! Tej smo prisegli!
o. K.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.